

Wat iedereen zou moeten weten over baarmoederhalskanker

Het HPV-vaccin is om twee redenen omstreden: volgens velen is het niet nodig en het is niet veilig. De negatieve ervaringen van duizenden jonge meisjes circuleren op het internet. Voortschrijdend wetenschappelijk onderzoek heeft verklaringen voor hun leed. Het is onbegrijpelijk dat de media hier niet op grote schaal aandacht aan besteden. Tenzij je iets meer weet van marketing. Dan vallen de muntjes op hun plek. Letterlijk, want uiteindelijk gaat het om geld.

Aan de hand van een recent promotieonderzoek kijken we naar een krachtige marketingstrategie die de farmaceutische industrie in de kaart speelt. Maar eerst vragen wij uw aandacht voor de volgende basiskennis over HPV en het vaccin tegen baarmoederhalskanker.

Wat iedereen zou moeten weten over het humaan papillomavirus (HPV)

Gedurende ons leven worden we bijna allemaal blootgesteld aan HPV zonder dat we dit merken. Er bestaan meer dan 100 verschillende typen van het humaan papillomavirus.¹ Volgens sommige bronnen zelfs meer dan 300.² Normaal gesproken dragen we ze een tijdje bij ons en ruimt het lichaam ongewenste virussen vanzelf op. In zeldzame gevallen, bijvoorbeeld bij extreme vormen van verminderde weerstand of langdurige, verwaarloosde infecties, zou dit kunnen resulteren in kanker. *Gemiddeld verstrijkt tussen het oplopen van een HPV-infectie en het ontstaan van kanker 20 jaar.*¹

Wat iedereen zou moeten weten over baarmoederhalskanker

In Nederland worden er jaarlijks 750 vrouwen gediagnosticeerd met baarmoederhalskanker. Risicogroepen zijn prostituees en straffe rokers. Ongeveer 200 vrouwen overlijden eraan. Bijna driekwart van deze vrouwen is ouder dan vijftig jaar.³

Wat iedereen zou moeten weten over het HPV-vaccin

Tot op heden is er nog niet aangetoond dat het HPV-vaccin ook maar één geval van baarmoederhalskanker heeft kunnen voorkomen. De eerste groep meisjes is nu 7 jaar geleden gevaccineerd. Aangezien een virusinfectie gemiddeld 20 jaar nodig heeft om zich te ontwikkelen tot een kankergezwell, kunnen we pas als het meisje een jaar of 30 is een voorzichtige conclusie trekken. Voorzichtig, want er spelen vele factoren mee:

Antilichamen: het is de vraag of de antilichamen die aangeemaakt zijn toen het meisje 12 was, überhaupt nog in haar lichaam aanwezig zijn tegen de tijd dat ze 30 is. In de meeste gevallen is een vaccin 5 à 15 jaar 'werkzaam'. Dit is de reden dat er voor volwassenen 'herhalingsprikken' nodig kunnen zijn.

Type-replacement: we dienen rekening te houden met 'type-replacement'. In recent wetenschappelijk onderzoek werd een groep met HPV gevaccineerde meisjes vergeleken met een groep meisjes die dit vaccin niet hebben gekregen. In de eerste groep werden minder infecties gevonden met HPV 16 en 18 (waartegen werd gevaccineerd), maar juist meer infecties met andere HPV strengen.⁴ Dit fenomeen wordt 'type-replacement' genoemd. Je zou kunnen concluderen dat we met vaccineren niet veel opschieten omdat we het probleem kennelijk gewoon verplaatsen.

1. <https://www.ge-bu.nl/artikel/vaccinatie-tegen-humaan-papillomavirus-2>

2. www.erasmusmc.nl/werkgroep hoofdhalstumoren/verwijzers/4459157

3. https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/7052_95/table?ts=1522247616105

4. <http://www.abstractsonline.com/plan/ViewAbstract.aspx?mID=3682&sKey=7f019f73-accb-484e-becc-5ecc405f8ec5&cKey=e2313b32-d6ac-4443-ab2d-49c368ea3b89&mKey=19573a54-ae8f-4e00-9c23-bd6d62268424>

Human Papillomavirus (HPV)

Uitstrijkje: baarmoederhalskanker is in een vroegtijdig stadium zeer goed te behandelen. Vroege ontdekking verhoogt de kans op overleving met meer dan 90%. Vrouwen van 30 tot 60 jaar krijgen elke vijf jaar een uitnodiging voor een 'uitstrijkje'. Het doel van dit bevolkingsonderzoek is de 'onrustige cellen' op te sporen.⁵ Zelfs aan de gevaccineerde meisjes wordt geadviseerd om nog steeds uitstrijkjes te laten maken, omdat het vaccin sowieso niet tegen alle 40 HPV varianten beschermt die tot op heden geassocieerd zijn met kanker.

Tot op heden is er nog niet aangetoond dat het HPV-vaccin ook maar één geval van baarmoederhalskanker heeft kunnen voorkomen

Recentelijk kwam het volgende promotie-onderzoek in het nieuws

"De HPV-vaccinatie biedt langdurige en uitgebreide bescherming tegen meerdere typen HPV-infecties. Dit zijn de belangrijkste veroorzakers van baarmoederhalskanker. Dit blijkt uit het promotie-

*onderzoek van Robine Donken. In haar proefschrift beschrijft zij onder meer de effectiviteit van en immuunrespons op het vaccin tot ruim zeven jaar na invoering van de HPV-vaccinatie."*⁶

Boodschap in de media: het HPV-vaccin is zeer effectief. **Realiteit:** over de werkzaamheid van het HPV-vaccin kan op dit moment alleen maar worden vastgesteld dat er *geen werkzaamheid* is aangetoond in het voorkomen van waar het in feite om te doen is, namelijk baarmoederhalskanker.⁷

Het onderzoek concludeerde dat de antilichamen van de twee meest voorkomende varianten, HPV 16 en 18, na 7 jaar nog in het lichaam aanwezig waren in een relatief kleine groep meisjes. Dat zegt helemaal niets. Zoals we hierboven gezien hebben, is de gemiddelde tijd dat de HPV-infectie zich (in zeldzame gevallen) ontwikkeld heeft tot baarmoederhalskanker 20 jaar. Dus we zijn tot op heden nog steeds bezig met koffiedik kijken en hoopvolle schattingen... Het maakt de promovenda kennelijk niet uit. Haar onderzoek heeft de aandacht van de pers en vanwege de 'effectiviteit' van Cervarix doet zij de volgende aanbeveling:

*"Het is de moeite waard om andere strategieën dan de huidige te overwegen voor de HPV-vaccinatie, zoals een programma dat via scholen wordt aangeboden. Ook een 'genderneutrale' (inclusief jongetjes) aanpak zou de opbrengst mogelijk kunnen vergroten, of inenting op een iets jongere leeftijd: 9 of 10 jaar."*⁶

⁵ https://www.rivm.nl/Onderwerpen/B/Bevolkingsonderzoek_baarmoederhalskanker

⁶ VU Medische Centrum – Promoties en Oraties 26 maart 2018 Promotie Robine Donken https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/breed-effect-van-hpv-vaccinatie-.htm?utm_source=mc_nieuwsbrief&utm_medium=email&utm_term=&utm_content=&utm_campaign=20180326

⁷ <https://zorgnu.avrotros.nl/uitzendingen/achtergrondartikelen/detail/dick-bijl-reageert-op-reactie-rivm-over-hpv-vaccin/>

Boodschap in de media: de vaccinatiegraad kan hoger.

Realiteit: waarom in vredesnaam?

Er is niet alleen geen enkele noodzaak voor 12-jarige meisjes om zich te ‘beschermen tegen baarmoederhalskanker’.

Veel erger is dat het vaccin vele ‘ongewenste neveneffecten’ blijkt te hebben.

“De onderzoekster deed geen onderzoek naar eventuele bijwerkingen.”⁸
Boem! Het staat er.

Boodschap in de media: ontbreekt. Hier hebben we het niet over.

Realiteit: De teller staat inmiddels op 85.

139 geregistreerde meldingen van bijwerkingen naar aanleiding van HPV-vaccinatie.⁹ En we hebben het er niet over in de reguliere media. Ze komen deels overeen met bijwerkingen die ook door de fabrikant op de bijsluiter¹⁰ genoemd worden, en naar alle waarschijnlijkheid is het aantal meisjes dat vaccinatieschade als gevolg van HPV-vaccinatie heeft opgelopen vele malen groter dan deze cijfers aangeven. Het Amerikaanse VAERS (Vaccine Adverse Events Reporting System) schat dat tussen de 1% en de 10% van alle optredende bijwerkingen gemeld wordt.¹¹

Had dit vaccin überhaupt toegelaten mogen worden tot het RVP?

Vanaf het begin af aan is Cervarix omgeven door duistere gebeurtenissen. Een uitzending van Zembla ‘Het omstreden kankervaccin’ bracht naar buiten dat 5 van de 8 commissieleden die aan de overheid in 2008 een positief advies uitbrachten over de opname van Cervarix in het RVP (Rijksvaccinatieprogramma) banden hadden met Glaxo-Smith-Kline, de producent van het vaccin.¹² Wijlen professor van der Noorda, lid van de Gezondheidsraad, kreeg de volgende vraag van een wakkere journalist: “Hoe kun je er zeker van zijn dat de industrie je een eerlijk antwoord geeft?” Zijn antwoord was: “Dat kun je niet. Dat moet je dan maar hopen. We hebben de mensen bevraagd en aangenomen dat wat ze zeggen waar is.”¹²

De officiële reden dat meisjes met 12 jaar gevaccineerd worden is dat ze dan nog niet seksueel actief zijn en nog niet aan het virus zijn blootgesteld. De werkelijke reden zou weleens kunnen zijn dat er te weinig animo voor dit vaccin zou zijn onder de werkelijke doelgroep. De kosten van het vaccin liggen rond de € 125,00 en er zijn twee vaccins nodig om ‘optimaal

⁸ <https://www.rtlnieuws.nl/gezondheid/bredere-bescherming-door-vaccin-tegen-baarmoederhalskanker>
<https://www.parool.nl/amsterdam/vu-onderzoek-effect-prik-baarmoederhalskanker-breder-a4583764/>

⁹ <http://www.vigiaccess.org/>

¹⁰ <https://www.drugs.com/cervarix.html>

¹¹ <https://www.nvic.org/nvic-vaccine-news/january-2015/cdc-changes-restrict-vaccine-reaction-reports.aspx>

¹² <https://tvblik.nl/zembla/het-omstreden-kankervaccin>

beschermd' te zijn.¹³ Een flinke investering, terwijl het vaccin in het RVP 'gratis' aangeboden wordt.

De oogkleppen van de wetenschap

Is het toeval dat Donken niet kijkt naar de *noodzaak* van een HPV-vaccin voor 12-jarigen? Dat zij de *veiligheid* ervan niet bestudeert? En dat haar conclusie over effectiviteit in feite geen standhoudt? Wat is het doel van dit onderzoek?!

Donken is gepromoveerd – hiep, hiep hoera?

Het moge duidelijk zijn. De studie is misschien uitgevoerd door een naïeve onderzoekster, maar de reputatie van haar promotor geeft ons niet veel hoop voor de integriteit van het onderzoek. De studie is begeleid door Chris Meijer, hoogleraar aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. Meijer maakte deel uit van de commissie 'Bestrijding Baarmoederhalskanker' van de Gezondheidsraad.¹² De discussie die over de connectie tussen 5 van de leden met Glaxo-Smith-Kline ontstond, verstomde snel totdat in 2011 dezelfde commissie de overheid adviseerde om over te stappen op een nieuw bevolkingsonderzoek voor baarmoederhalskanker.

Meijer was hier ook bij betrokken. Hij verzweeg zijn belangen in bedrijven die producten maken die gerelateerd zijn aan het bevolkingsonderzoek, niet alleen voor de Gezondheidsraad, maar ook voor zijn werkgever, de VUmc. Emeritus hoogleraar Medisch- wetenschappelijke verslaglegging John Overbeke van VUmc sprak van 'wetenschappelijk wangedrag'.¹⁴ Het NRC berichtte dat Meijer onder druk opgestapt was bij de Gezondheidsraad en toen was het weer even stil.¹⁵ Totdat hij besloot het vaccin te promoten via een promotieonderzoek?

Waarom promotieonderzoek goed inzetbaar is voor marketing. Ondanks het feit dat Cervarix een kaskraker is, goed voor een omzet van 174 miljoen dollar in 2017,¹⁶ is de vaccinatiegraad relatief laag in vergelijking tot andere vaccins en bovendien dalende. Er mag geen directe reclame gemaakt worden voor geneesmiddelen, maar promotieonderzoeken komen in de media en zijn dus ideaal om belangrijke (reclame)boodschappen op grote schaal te verspreiden. Dat dit gaande is, ontgaat zelfs de burger niet. De volgende reactie stond onder een online-artikel over het promotieonderzoek op Zorg.nu:

"Gelet op al hetgeen is gepubliceerd over deze vaccinatie komt de conclusie van de promovenda, zeker gezien het niet onderzoeken van bijwerkingen, ons dubieus voor. Of haar dissertatie de toets der kritiek kan doorstaan nu ze een essentieel thema, dat van bijwerkingen, heeft weggelaten is de vraag. E.e.a. maakt dat haar dissertatie de indruk wekt een RIVM-reclamespot te zijn."

Het moge duidelijk zijn dat wij pleiten voor onmiddellijke stopzetting van het HPV-vaccin.

Meer informatie kunt u vinden in het in het uitgebreide HPV-dossier 'Feiten en vragen over het HPV-vaccin'. Ga naar www.stichtingvaccinvrij.nl/hpv

¹³. <http://www.vaccinatiecentrum.nl/index.php/vaccinaties-en-medicatie/prijzen>

¹⁴. <https://www.nrc.nl/nieuws/2015/06/13/hoogleraar-vumc-verzweeg-zakelijke-belangen-a1415562>

¹⁵. <https://www.nrc.nl/nieuws/2015/06/23/chris-meijer-vumc-onder-druk-opgestapt-als-lid-van-gezondheidsraad-a1415279>

¹⁶. <https://www.gsk.com/media/4626/fy-2017-us-dollar-translation.pdf>

¹⁷. <https://zorgnu.avrotros.nl/nieuws/detail/prikken-tegen-baarmoederhalskanker-bieden-uitgebreide-bescherming/>